

Θεάτρου Πόλις. Διεπιστημονικό περιοδικό για το θέατρο και τις τέχνες

Τόμ. 1, Αρ. 1 (2017)

Τεύχος 3-4 (2017-2018) ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ: ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ, ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ

Κατ' όναρ ή Ιαματική τέχνη: Μια περιπατητική παράσταση στο Ασκληπιείο Επιδαύρου

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΚΑΚΟΥΔΑΚΗ

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΚΑΚΟΥΔΑΚΗ Τ. (2023). Κατ' όναρ ή Ιαματική τέχνη: Μια περιπατητική παράσταση στο Ασκληπιείο Επιδαύρου. *Θεάτρου Πόλις. Διεπιστημονικό περιοδικό για το θέατρο και τις τέχνες*, 1(1), 162–168. ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/theatropolis/article/view/34450>

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΚΑΚΟΥΔΑΚΗ

Κατ' όναρ ή Ιαματική τέχνη:

Μια περιπατητική παράσταση στο Ασκληπιείο Επιδαύρου

A b s t r a c t

"Because of a dream" or The Art of Healing a peripatetic performance at the Asklepieion in Epidaurus based on an idea by Georgina Kakoudaki (director/dramaturg), Diogenis Verigakis (architect) and Stavros Papagiannis (interior space architect). An inverted narrative starting from the Ancient Theatre of Epidaurus to the exit of the archaeological area, from dusk until dawn. This proposal concerns the use of the auxiliary spaces of the Ancient Theatre of Epidaurus and other buildings of Asklepieion, utilizing the memories of the area's ruins and the embossed natural environment. The aim is to reflect the real functioning of these spaces through a theatrical employment of the narration of dreams, which the patients once shared with the priests of Asklepieion.

Μια ιδέα των Τζωρτζίνα Κακουδάκη - σκηνοθέτη/δραματουργού, Διογένη Βεριγάκη - αρχιτέκτονα, Σταύρου Παπαγιάννη - αρχιτέκτονα εσωτερικών χώρων.

Δ ρ α μ α τ ο υ ρ γ ι κ ή ε π ι λ ο γ ή

Η πρόταση αυτή αφορά στη χρήση των βοηθητικών χώρων του θεάτρου της Επιδαύρου και των άλλων κτιρίων του Ασκληπιείου. Επιδιώκει να αξιοποιήσει τις μνήμες που περιέχονται στα ερείπια και τον ανάγλυφο φυσικό περιβάλλοντα χώρο. Στόχος είναι η ανάδειξη των λειτουργιών των χώρων στην αρχαιότητα, μέσα από την θεατρική αξιοποίηση των αφηγήσεων των ονείρων, όπως τα αφηγήθηκαν κάποτε οι ασθενείς στους ιερείς του Ασκληπιείου.

Σ κ η ν ο θ ε τ ι κ ή π ρ ό τ α σ η

Ο περίπατος περιλαμβάνει 9 σταθμούς σε μια σχεδιασμένη διαδρομή, την οποία υποδεικνύουν οι ερμηνευτές ή οι χωροταξικές σημάνσεις στον αρχαιολογικό χώρο του Ασκληπιείου.

Πρώτος σταθμός: Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου/στάση

Οι θεατές μαζεύονται στην ορχήστρα του θεάτρου την ώρα που ο αρχαιολογικός χώρος κλείνει (7.30 μ.μ.). Παρακολουθούν έναν ερμηνευτή που απαγγέλλει το όνειρο της Άτοσσας (από τους Πέρσες του Αισχύλου). Σταδιακά εγκαταλείπει το θέατρο, η φωνή της χάνεται και κατευθύνεται προς το άλσος του Ασκληπιείου.

Δεύτερος Σταθμός: Μουσείο Ασκληπιείου/διαδρομή

Οι θεατές, συνοδεία των ερμηνευτών, προσκαλούνται να απομακρυνθούν από το χώρο. Ξεκινάει μια διαδρομή προς το μέρος που κινήθηκε η ερμηνεύτρια του μονολόγου. Τα παράθυρα και η πόρτα του Μουσείου κλείνουν εμφατικά. Είναι σαφές ότι ο αρχαιολογικός χώρος ως αξιοθέατο κλείνει.

Τρίτος σταθμός: Άλσος- Καταγώγειο /στάση

Οι θεατές κινούνται στο ασύλλιο πάνω από το Καταγώγειο/ ο χώρος λειτουργεί ως φυσικό πανοραμικό παρατηρητήριο, πριν δύσει ο Ήλιος. Αξιοποιούνται πληροφορίες του Πλούταρχου και προσωπικές μαρτυρίες του Παναγή Καββαδία, από την εμπειρία του αποκάλυψης του χώρου (τέλη 19ου αιώνα). Στην κάθοδο προς το Καταγώγειο οι θεατές παραλαμβάνουν ένα μικρό κουτάκι με αντικείμενα που θα χρησιμοποιηθούν στη διαδρομή (κερί, στυλό, χαρτί, νερό). Τους σερβίρεται ένα αρωματικό /ιαματικό ρόφημα. Ο ερμηνευτής-ξεναγός τους παρουσιάζει τη μικρή ιστορία του χώρου των ονείρων.

Τέταρτος Σταθμός : Γυμνάσιο/διαδρομή

Διαδρομή προς το στάδιο. Στο χώρο του Γυμνασίου υπάρχει ηχητικό περιβάλλον ανθρώπινης παρουσίας, ήχοι προετοιμασίας φαγητού, κούρδισμα οργάνων, ανθρώπινες φωνές, μια υπενθύμιση της έντονης παρουσίας και συγκατοίκησης των επισκεπτών στο Ασκληπιείο.

Πέμπτος Σταθμός: Στάδιο/στάση

Οι θεατές παρατηρούν το στάδιο από τον περίπατο. Η ερμηνεύτρια του μονολόγου της Άτοσσας βρίσκεται, μαζί με το σύνολο των ερμηνευτών (43) μέσα στο στάδιο. Σιγά σιγά ξαπλώνουν στο χώμα και κοιμούνται, έχοντας ανάψει πρώτα ένα μικρό κεράκι. Ένα τέτοιο κεράκι δίνεται σε κάθε θεατή (υπολογισμός ώρας 8.30 μ.μ.).

Έκτος Σταθμός: Θόλος/στάση

Οι θεατές κατευθύνονται στην Θόλο. Το επιθυμητό είναι να έχουν φτάσει εκεί την ώρα που πέφτει το σκοτάδι. Οι ερμηνευτές σε διάταξη, οι θεατές ανάμεσα σε ηθοποιούς, ένας ερμηνευτής στον Λαβύρινθο καθοδηγεί τους θεατές σε μια μυσταγωγική διαδραστική «διάλεξη» για την ερμηνεία των ονείρων.

Έβδομος Σταθμός: Άβατον και κλιμακοστάσιο/στάση

Οι ερμηνευτές παίρνουν από το χέρι τους θεατές (δύο ως τρία άτομα ο καθένας) και κατεβαίνουν στο Άβατον. Στη διαδρομή (με πιθανές στάσεις στο κλιμακοστάσιο, στο στεγασμένο χώρο του Άβατου ή και μπροστά και πίσω από τα πλέρηρα στον ισόγειο ναό), αφηγούνται, χαμηλόφωνα, κάποιο από τα 43 σωζόμενα όνειρα που έχουν βρεθεί στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου. Σε μία βολική θέση στον ευρύτερο χώρο, και

καθώς απλώνεται το σκοτάδι, οι θεατές, στις μικρές ομάδες μοιράζονται, αν θέλουν, ένα δικό τους όνειρο.

Όγδοος Σταθμός: Ιερή Πλατεία/διαδρομή και στάση

Οι θεατές μαζί με τους ερμηνευτές περπατάνε προς την Ιερή Πλατεία, και μπορούν να καθίσουν στις σκόρπιες πέτρες που βρίσκονται εκεί, όπου θα υπάρχει χαμηλός φωτισμός. Μπορούν επίσης να οικειοποιηθούν μια πέτρα χρησιμοποιώντας την σαν κάθισμα ή σαν τραπέζι και να καταγράψουν ένα δικό τους όνειρο, να δώσουν μια εξήγηση σ' ένα όνειρο, να περιγράψουν πώς αισθάνονται για μια ασθένεια που έχουν, ή φοβούνται ότι έχουν οι ίδιοι, ή κάποιος δικός τους άνθρωπος. Τέλος, αφήνουν το χαρτί τους πάνω στην πέτρα, μέσα στο κουτάκι που κρατάνε από την αρχή της διαδρομής.

Ένατος Σταθμός: Προπύλαια/στάση

Η πομπή συνεχίζει στα Προπύλαια. Στα δέντρα υπάρχει εγκατάσταση από «τάματα» κρεμασμένα στα κλαδιά. Είναι η διαδρομή της ελπίδας. Εκεί σερβίρεται νερό από το πηγάδι της εξόδου, οι ερμηνευτές δημιουργούν μια σειρά, ανεβαίνουν στις πλάκες των Προπυλαίων καθώς και στον λόφο καθόδου, δημιουργώντας μια χορογραφική αίσθηση βασισμένη στις έννοιες: εμφανίζομαι /εξαφανίζομαι.

Οι θεατές βγαίνουν σιγά σιγά από τα Προπύλαια με την παρότρυνση και την καθοδήγηση των ερμηνευτών.

Μέσα από τον χώρο, αναδύονται μυρωδιές από τσίκνα.

Η διαδρομή τελειώνει κατά τις 10 το βράδυ με κρέας και κρασί.

Αισθητική σύνθεση

Η περιπατητική αυτή παράσταση έχει στόχο να συνδέσει το φυσικό τοπίο και το ανάγλυφο του αρχαιολογικού χώρου, με εργαλείο την κίνηση των ερμηνευτών. Η αξιοποίηση των κατόψεων, των φυσικών επιπέδων και των υψομετρικών διαφορών, σε συνδυασμό με έναν φωτιστικό σχεδιασμό (από φυσικές φωτιστικές πηγές) σκοπεύει να αναδείξει το φανερωμένο και το κρυφό, το πραγματικό και το φανταστικό, το υλικό και το άυλο, το ντοκουμέντο και το ανά-πλασμα της φαντασίας, οδηγώντας τον θεατή σε μία προσωπική αφήγηση για τους χώρους, τα θραύσματα, την ερμηνεία, συστατικά που εξ' ορισμού συνδέουν το συνειδητό με το ασυνείδητο, την πραγματικότητα με τα όνειρα.

Αριθμοί

Σύνολο ερμηνευτών: 43 (όσοι και τα όνειρα που έχουν διασωθεί στο Ασκληπιείο)

Σύνολο θεατών: Από 90 ως 180 θεατές

Διάρκεια 2-2.30 ώρες

Περίοδος: Μάιος ως Σεπτέμβριος

